

K E N D E L S E

i

faglig voldgiftssag FV 2022-743

FOA

for

A

(advokat Teis Halsboe-Larsen)

mod

KL

for

Kommune 1

*(advokat Erik Wendelboe Christiansen v/
advokatfuldmægtig Marie Sylvest Fosbo)*

1. Uoverensstemmelsen

Sagen angår, om det var usagligt, at den indklagede kommune den 4. marts 2021 bortviste klager fra en stilling som sosu-assistent i kommunens Sundheds- og Omsorgsforvaltning, Center 1. I givet fald er der spørgsmål om erstatning og godtgørelse.

2. Parternes påstande

Klager har nedlagt følgende påstande:

Påstand 1

Indklagede, Kommune 1, skal betale en erstatning til A svarende til løn i opsigelsesperioden, i alt kr. 138.997,00 med procesrente fra de enkelte ydelsers forfaldstid.

Påstand 2

Indklagede, Kommune 1, skal betale en godtgørelse på kr. 183.653,00 eller en efter voldgiftsrettens skøn fastsat godtgørelse til A, med procesrente fra sagens anlæg.

Indklagede har påstået frifindelse.

3. Sagens behandling ved faglig voldgift

Sagen blev mundtligt forhandlet den 23. november 2022 med højesteretsdommer Lars Hjortnæs som opmand og med følgende sidedommere: Ettie Trier Petersen og Charlotte Prip, der begge er udpeget af klager, og Lotte Bryde og Niklas Jørgensen, der begge er udpeget af indklagede.

Der blev afgivet forklaring af A, B, C og D.

Efter votering blandt sidedommerne var der ikke flertal for et resultat, og afgørelsen skal derfor træffes af opmanden. Der var enighed om, at kendelsen

kan udformes uden gengivelse af vidneforklaringer og uden fuld gengivelse af parternes argumenter.

4. Overenskomstgrundlag

Voldgiftsretten er nedsat i medfør af § 21 i Overenskomst for social- og sundhedspersonale indgået mellem KL og FOA.

5. Sagsfremstilling

A blev med virkning fra den 1. februar 2019 ansat som social- og sundhedsassistent i Kommune 1. Hun gjorde indtil bortvisningen den 4. marts 2021 tjeneste i Center 1. Hun var i 2021 i gang med at uddanne sig til sygeplejerske.

Der blev afholdt en tjenstlig samtale med A den 25. februar 2021 i anledning af en hændelse den 10. februar 2021, hvor hun havde seponeret (fjernet) en CVK (Centralt VeneKateter), der ved en fejl på det udskrivende hospital ikke var blevet fjernet, før den mandlige patient blev udskrevet fra hospitalet.

Der er fremlagt et uddrag af "CURA" (journalen) for den 10. februar 2021, hvoraf fremgår bl.a.:

"...

Observation af hud og slimhinder

Beskriv det observerede: Borger er udskrevet med CVK i lysken. Afdeling kontaktet om der er en mening med dette? Det er en fejl!

Handlinger/aftaler med borgeren: CVK seponeres i morgen 11/2.

Udførselsdato: 10-02-2021 14.59

...

Oprettet af: X 15:00

Observation af hud og slimhinder

Beskriv det observerede: Ut har dd, sep brg CVK ved lysken gjort det i sterile procedure

Handlinger/aftaler med borgeren:

Udførselsdato: 10-02-2021 19:33

...

Oprettet af: Y – 10-02-2021 19:45”.

I referatet af den tjenstlige samtale er anført bl.a.:

”A spørges til hvordan hun kunne finde på det, hvortil hun svarer, at det har hun set udført i en praktik”.

Efter den tjenstlige samtale blev A ved brev af 26. februar 2021 hørt over påtænkt bortvisning. I brevet er anført bl.a.:

”Det er ledelsens vurdering, at du groft har udvist omsorgssvigt, og at du har udsat en borger for stor fare.

Den 10. februar 2021 har du fjernet et Centralt Venekateter på en borger.

...

Til samtalen fortalte du, at du havde handlet i god tro og havde forståelse af, at du gerne måtte seponere venekateteret efter aftale med sygeplejersken i dagvagt. Sygeplejersken i dagvagt kunne ikke genkende dette, men havde derimod sagt, at det ville hun tage sig af den kommende dag. Der blev afleveret en skrivelse til samtalen, hvor en af dine aftenvagtskolleger, som er ansat som aftenassistentvikar, havde skrevet, at hun havde hørt det samme som dig. Ledelsen orienterede dig om, at såfremt det var korrekt, så skulle du have sagt fra over for opgaven, idet fjernelse af et Centralt Venekateter kun sker på et hospital af enten en sygeplejerske eller læge. Ledelsen finder det dybt bekymrende, at du ikke har reflekteret over dette.

...

Det er ledelsen i Center 1 og Personalejura og Forhandlings foreløbige vurdering, at du groft har overtrådt dine kompetencer, groft har udvist omsorgssvigt, og at du har udsat en borger for stor fare.

Ved denne vurdering er der særligt lagt vægt på, at fjernelse af et Centralt Venekateter kun sker på et hospital af enten en sygeplejerske eller læge.”

Der er fremlagt en udateret erklæring underskrevet af social- og sundhedsassistent E, hvoraf fremgår bl.a.:

”Den 10. februar 2021 sidder jeg og får overlappingsrapport fra dagvagterne til aftenvagterne. ... Under samtalen fortæller C, at der er en borger, som har CVK nede ved lysken, og hun siger, at hun nok skal fjerne det i morgen. Så siger A til C, at hun har prøvet at fjerne en CVK før, mens hun var på hospitalet, og spørger, om hun skal være behjælpelig med at fjerne det for hende på borgeren. C siger ordret, ”at hvis du føler dig tryk ved det, så gør du det bare”. ...”

A afgav hørings svar ved brev af 2. marts 2021. I brevet er anført bl.a.:

"I vagtskiftet bliver jeg af sygeplejerske informeret om, at der er en borger, som nyligt er udskrevet fra sygehuset, og ved en fejl ikke har fået fjernet CVK, som er placeret i lysken.

Sygeplejersken oplyser, at hun har taget kontakt til udskrivende afdeling, og informeret mig om, at hun selv vil seponeret CVK dagen efter. Dette dokumenterer hun i Cura.

Jeg spørger sygeplejersken, om jeg skal være behjælpelig med at fjerne CVK'et, da jeg som sygeplejestuderende har udført dette under min praktik, med og uden observation af sep af CVK kun i lysken.

Sygeplejersken siger ordret til mig: "Hvis du føler dig tryk ved dette, så gør du det bare, ellers fjerner jeg det selv i morgen".

...

Jeg handlede derfor i god tro, og med tilsagn fra sygeplejerske. Jeg udførte handlingen, jf. VAR portalen efter steril procedure og dokumenterede derefter dette i journalen.

Jeg er blevet gjort bekendt med, at fjernelse af CVK kun må ske på et hospital af enten sygeplejerske eller læge, hvorfor jeg er undrende overfor, hvorfor sygeplejersken dokumenterede at hun selv ville fjerne det dagen efter.

...

Da hun gav tilsagn om at jeg gerne måtte fjerne det, og at der forelå, VAR vejledning, var jeg ikke opmærksom på, at jeg overskred mine kompetencer.

..."

Kommunen traf den 4. marts 2021 afgørelse om bortvisning. I afgørelsen er anført bl.a.:

"Ledelsen i Center 1 og Personalejura og Forhandling har følgende bemærkninger til dit høringssvar: Til samtalen fortalte du, at du havde set det udført, men i dit høringssvar skriver du, at du har udført det i din praktik. Såfremt du har udført det i din praktik, så er ledelsen endnu mere bestyrtet over, at du kunne finde på at fjerne CVK, for så må du have lært hvilke konsekvenser der kan være, at det kun må foregå på et hospital, hvordan patienten skal lejres korrekt m.m., og der er ingen mulighed for at lejre borgeren korrekt i Center 1. Du må derfor også være bekendt med, at det kun er en læge eller en sygeplejerske, der må fjerne et CVK fra lysken, og du er ikke uddannet sygeplejerske, hvorfor du aldrig skulle have spurgt eller have fjernet CVK, idet du dermed groft overtrådte dine kompetencer samt udsatte borgeren for stor fare. Ledelsen har talt med sygeplejersken, og hun vedkender, at hun i første omgang sagde "tja, , men om du følte dig tryk ved det, og om du havde prøvet det før", men efterfølgende sagde "nej, jeg skal nok tage mig af det i morgen".

Kommunen fastholdt bortvisningen med samme begrundelse som i høringsbrevet, jf. ovenfor.

Samtidig med at kommunen hørte A over påtænkt bortvisning, orienterede man Styrelsen for Patientsikkerhed om sagen. Af styrelsens referat af en samtale med A fremgår bl.a.:

”På baggrund af oplysningerne om As refleksioner over for den enkeltstående hændelse, hvor A erkendte, at hun havde handlet ud over sine kompetencer, vurderede Styrelsen, at As faglige virke ikke udgør en forringet risiko for patienterne, hvorfor sagen lukkes”.

I sin afsluttende vurdering af 21. juni 2021 anførte styrelsen, at ”du ikke har faglige problematikker, som kan udgøre en fremadrettet risiko for patientsikkerheden”.

Der er fremlagt uddrag af Kommune 1s indsatskatalog for 2021, der ifølge indledningen henvender sig til alle ledere og medarbejdere i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og bl.a. kan bruges som opslagsværk for indsatser. Der er inden for emnet sygepleje bl.a. en gennemgående sondring mellem pleje- og omsorgsopgaver, grundlæggende sygeplejeopgaver og komplekse sygeplejeopgaver. Sosu-assistenten må udføre opgaver inden for de to førstnævnte kategorier, mens den sidstnævnte kun må varetages af sygeplejersker. Det er bl.a. anført, at det er en sygeplejefaglig ledelsesopgave i samarbejde med plejepersoner og på baggrund af observationer at afgøre, hvilken kategori en opgave hører under. Det fremgår af en oversigt bl.a., at anlæggelse af kateter og skift af topkateter på mænd er blandt de mulige opgaver, mens fjernelse af kateter ikke er nævnt i indsatskataloget. Anlæggelse af kateter på kvinder er anført i kategorien grundlæggende sygepleje, mens anlæggelse af kateter på mænd og skift af topkateter på mænd er anført i kategorien kompleks sygepleje.

Der er endvidere fremlagt bl.a. uddrag af VAR-portalen vedrørende proceduren for fjernelse af CVK og af Region Hovedstadens vejledning til sundhedspersonale om ”Centrale venekatetre (CVK) inkl akutte dialysekatetre – ikke tunnelerede til

børn og voksne – anlæggelse, observation, pleje og seponering”. I denne vejledning er om seponering af CVK anført bl.a.:

”Det skal dagligt vurderes, om der er indikation for bevarelse af CVK’et, ellers skal CVK’et fjernes.

Procedure

CVK fjernes efter lægeordination”.

6. Parternes argumenter

Klager har anført navnlig, at indklagede ikke har løftet bevisbyrden for, at A har misligholdt ansættelsesforholdet så væsentligt, at bortvisning var berettiget. Hun handlede i god tro, da hun seponerede (fjernede) et CVK (centralt venekateter) den 10. februar 2021, idet den koordinerende sygeplejerske C havde givet tilsagn om, at hun måtte udføre opgaven. I hvert fald var kommunikationen meget uklar. Der må også lægges vægt på, at A ikke var ukendt med at seponere et venekateter, og at hun udførte opgaven upåklageligt og ikke udviste omsorgssvigt, idet hun var hos borgeren hele tiden og med fuld fokus på opgaven.

Der må også lægges vægt på, at hun ikke tidligere har modtaget påtaler eller advarsler, og at kommunen ikke har reageret over for den koordinerende sygeplejerske, som tillod A at udføre opgaven.

Indklagede har anført navnlig, at A handlede ud over sit kvalifikations- og kompetenceniveau, da hun fjernede et CVK i lysken på en borger, selv om hun var bekendt med afgrænsningen af sin kompetence. Det fremgik af retningslinjer, som hun havde pligt til at være bekendt med, at en sådan fjernelse af et CVK alene kan udføres af læger og sygeplejersker. Den koordinerende sygeplejerske trak straks sit samtykke til, at klager måtte seponere CVK’et, tilbage, men selv om situationen måtte være blevet opfattet sådan, at der var givet et samtykke, ændrer det ikke bedømmelsen, idet der ikke kan gives samtykke til at handle ud over sit kompetenceniveau og dermed

udsætte en borger for potentielt stor fare. Hun må i særlig grad have været opmærksom på kompetenceafgrænsningen som følge af, at hun var ved at uddanne sig til sygeplejerske. Der var heller intet akut behov for at fjerne det pågældende CKV. Da A desuden under den tjenstlige samtale ikke syntes at mene, at hun havde begået nogen større fejl, mistede kommunen med rette tilliden til, at hun ville kunne varetage sin stilling forsvarligt. Bortvisningen var derfor ikke usaglig. I hvert fald var der sagligt grundlag for opsigelse.

7. Opmandens begrundelse og konklusion

Bortvisningen af A blev af den indklagede kommune begrundet med, at hun groft havde overtrådt sine kompetencer, groft havde udvist omsorgssvigt samt havde udsat en borger for stor fare. Der er ikke i afgørelsen om bortvisning redegjort for, hvori omsorgssvigtet og faren består, og begrundelsen må nærliggende forstås sådan, at det er den kompetenceoverskridelse, som lå i, at hun som sosu-assistent den 10. februar 2021 fjernede (seponerede) et centralt venekateter (CKV) fra en borgers lyske på centeret, som indebærer en sådan væsentlig misligholdelse af ansættelsesforholdet, at bortvisningen var berettiget.

Ved vurderingen af, om bortvisningen var berettiget, må der tages udgangspunkt i, at A som sosu-assistent efter de gældende retningslinjer på arbejdspladsen ikke var beføjet til at fjerne et CKV, og at baggrunden herfor var indgrebets kompleksitet, som tilsagde, at det ud fra patientsikkerhedshensyn skulle foretages af en læge eller sygeplejerske. Efter bevisførelsen må det lægges til grund, at A var klar over dette.

Efter bevisførelsen, herunder de afgivne forklaringer, må det lægges til grund, at koordinerende sygeplejerske C i forbindelse med vagtskiftet den 10. februar 2021 ca. kl. 15 havde orienteret om, at en borger havde et CKV i lysken, som det udskrivende hospital ved en fejl ikke havde fået fjernet, og at hun ville tage

sig af det næste dag. Det var i lyset af de gældende retningslinjer en fejl, at A derefter sagde til den koordinerende sygeplejerske, at hun ville kunne fjerne det pågældende CKV. Efter bevisførelsen, herunder de afgivne forklaringer, er der imidlertid tvivl om, hvordan ordene derefter er faldet, og det kan ikke afvises, at A ikke har opfattet, at sygeplejersken ombestemte sig, efter at denne – som sygeplejersken også selv har forklaret – først havde sagt, at A godt måtte fjerne CKV'et, hvis hun var tryk ved det.

Det må herefter endvidere indgå i vurderingen, at selv om fjernelse af et CKV ikke er nævnt i arbejdspladsens retningslinjer som en opgave, der må foretages på centeret, synes der at have kunnet være en vis tvivl om, hvordan retningslinjerne skal forstås i en situation som den foreliggende, hvor hospitalet havde oplyst, at det var en fejl, at CKV'et ikke var blevet fjernet, og ifølge Cs forklaring havde givet hende samtykke til, at hun måtte fjerne CKV'et på centeret. Det kan således ikke afvises, at der har kunnet være tvivl om, hvorvidt et CKV i særlige tilfælde måtte blive fjernet af en sygeplejerske på centeret med hospitalets samtykke.

Da der endvidere efter almindelige regler inden for sundhedsområdet er en vis adgang til i visse tilfælde at delegere bestemte opgaver, jf. bl.a. omtalen heraf på VAR-portalen, kan det ikke med den fornødne sikkerhed anses for at have stået A klart, at hun i den foreliggende situation begik en grov fejl ved at fjerne CKV'et.

A har under sin ansættelse ikke i øvrigt modtaget påtaler eller advarsler af nogen art.

På den anførte baggrund var bortvisning eller opsigelse efter en samlet vurdering ikke en proportional reaktion.

Efter det anførte skal indklagede betale erstatning som påstået. Godtgørelse for urimeilig afskedigelse skal i medfør af overenskomstens § 21, stk. 7, fastsættes skønsmæssigt under hensyn til sagens omstændigheder og til, hvor længe ansættelsesforholdet har varet. Godtgørelsen fastsættes herefter til 60.000 kr. Det er herved tillagt vægt, at A ikke burde have foreslået, at hun skulle fjerne CKV'et.

Thi bestemmes

Kommune 1 skal betale 138.997,00 kr. til A svarende til løn i opsigelsesperioden med procesrente fra de enkelte ydelsers forfaldstid.

Kommune 1 skal desuden betale 60.000 kr. til A med procesrente fra sagens anlæg.

De tilkendte beløb skal betales inden 14 dage efter afsigelsen af denne kendelse.

Parterne skal hver betale egne sagsomkostninger og halvdelen af opmandens honorar.

København, den 28. november 2022

Lars Hjortnæs